

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001884

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-05-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Титус Роман Леонтійович

2. Roman L. Tytus

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-0404-1818

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 23-06-2026

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Національний військово-медичний клінічний центр «Головний військовий клінічний госпіталь»

Код за ЄДРПОУ: 07773293

Місцезнаходження: вул. Госпітальна, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13739

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.39, 76.35.31

Тема дисертації:

1. Діагностично-лікувальна тактика у пацієнтів з вогнепальними пораненнями сфінктерного апарату прямої кишки
2. Diagnostic and Therapeutic Strategy in Patients with Gunshot Injuries of the Rectal Sphincter Complex

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена обґрунтуванню та клінічній оцінці диференційованої діагностично-лікувальної тактики у поранених із вогнепальним ушкодженням сфінктерного апарату прямої кишки. У роботі розглянуто не лише проблему виживання та ліквідації безпосередньої хірургічної загрози, а й відновлення функції утримання, зниження частоти гнійно-септичних ускладнень та покращення якості життя пацієнтів у віддаленому періоді. Актуальність теми у структурі сучасної бойової травми ушкодження органів живота й малого таза становлять особливу групу через поєднання високої кінетичної енергії раничого агента, контамінації ранового каналу та частого залучення кількох анатомічних ділянок. Для поранень аноректальної зони ця проблема набуває додаткового значення, оскільки навіть після усунення загрози для життя у пацієнта може зберігатися тяжке функціональне порушення. За даними літератури,

ушкодження прямої кишки серед поранень живота трапляються відносно нечасто, однак клінічне значення таких травм є непропорційно високим. Особливо несприятливим є перебіг позаочеревинних поранень, при яких інфекційний процес може поширюватися у клітковинні простори таза і тривалий час залишатися недостатньо контрольованим. Найбільш небезпечними наслідками цієї категорії травм є тазові абсцеси, флегмони, перитоніт, норицеві ускладнення та септичні стани. Їх розвиток визначається не тільки обсягом первинного руйнування тканин, а й термінами евакуації, якістю первинної хірургічної обробки, своєчасністю дренування та правильністю вибору реконструктивного етапу. Ушкодження сфінктерного комплексу прямої кишки формує окрему клінічну проблему, оскільки поєднує локальне ранове ушкодження, порушення м'язово-нервового механізму континенції та значне психосоціальне навантаження для пацієнта. Саме тому результат лікування має оцінюватися не лише за фактом загоєння рани, але і за рівнем відновлення утримання калу та газів. Традиційно лікувальна тактика при пораненнях прямої кишки базується на концепції «4D», яка включає: 1. debridement – первинну хірургічну обробку рани; 2. diversion – відведення калового потоку шляхом накладання колостоми; 3. drainage – дренування тазової клітковини; 4. distal washout – промивання дистального відділу прямої кишки. Історично тактика при травмах прямої кишки спиралася на принципи відведення калового потоку, дренування та радикальної санації рани. Водночас сучасна бойова травма має інший морфологічний профіль, тому механічне перенесення старих підходів без урахування локалізації ушкодження, ступеня контамінації та стабільності пацієнта не може вважатися оптимальним. Розвиток комп'ютерної томографії, магнітно-резонансної томографії, ендоепіанальної ультрасонографії та функціональних методів оцінки аноректальної зони створює передумови для більш точного передопераційного планування. Це дає змогу перейти від уніфікованої тактики до персоніфікованого вибору між первинним відновленням, формуванням захисної стоми, відтермінованою реконструкцією або пластичними втручаннями. У відібраних клінічних ситуаціях рання реконструкція сфінктерного апарату може розглядатися як складова активної функціонально орієнтованої хірургічної тактики. Її доцільність визначається гемодинамічною стабільністю, життєздатністю тканин, можливістю адекватної санації рани та прогнозованим ризиком інфекційних ускладнень. Отже, наукова актуальність дослідження полягає у необхідності обґрунтувати практичний алгоритм, який поєднує етапність медичної допомоги, сучасну діагностику, контроль інфекційного ризику та реконструктивне відновлення сфінктерного комплексу. Мета дисертаційної роботи Покращити результати лікування пацієнтів із вогнепальними пораненнями сфінктерного апарату прямої кишки шляхом застосування удосконаленого діагностичного алгоритму та диференційованого вибору хірургічної тактики на різних рівнях надання медичної допомоги. Завдання дисертаційної роботи 1. Проаналізувати стан проблеми діагностики та лікування вогнепальних поранень сфінктерного апарату прямої кишки на основі аналізу груп порівняння. 2. Дослідити клінічні особливості та можливості сучасних інструментальних методів діагностики у верифікації вогнепальних поранень сфінктерного апарату прямої кишки на різних рівнях медичної допомоги. 3. Удосконалити алгоритм диференційованої діагностично-лікувальної тактики та практичні рекомендації щодо ведення пацієнтів із вогнепальними пораненнями сфінктерного апарату прямої кишки. 4. Визначити фактори ризику несприятливих результатів лікування та їх прогностичне значення. 5. Провести порівняльний аналіз безпосередніх і віддалених результатів застосування удосконаленого алгоритму та хірургічних підходів до лікування поранених із ушкодженнями сфінктерного апарату прямої кишки.

2. This dissertation addresses a clinically important problem of modern military field and abdominal surgery: improving outcomes in patients with gunshot injuries of the rectal sphincter complex through a staged, diagnostically grounded and function-oriented treatment strategy. Background Gunshot injuries of the abdomen and pelvis remain a difficult category of combat trauma because they combine extensive tissue destruction, contamination of the wound tract, associated pelvic injuries and a high probability of infectious complications. Injuries involving the rectal sphincter complex are particularly important, as they may result in long-term impairment of continence even after successful wound healing. Rectal trauma is associated with the risk of pelvic abscesses, fistulas, peritonitis and septic complications. The clinical course is influenced by the anatomical level of injury, the degree of soft-tissue destruction, the timing of evacuation, the quality of initial debridement and the

adequacy of drainage and fecal diversion when indicated. Injury to the rectal sphincter complex requires special attention because anatomical reconstruction alone does not always ensure satisfactory functional recovery. Therefore, treatment outcomes should be assessed using standardized continence and quality-of-life instruments. Traditionally, the management of rectal injuries has been based on the “4D” concept, which includes: 1. Debridement – primary surgical wound management; 2. Diversion – faecal diversion via colostomy; 3. Drainage – pelvic drainage; 4. Distal washout – irrigation of the distal rectum. Traditional concepts of rectal trauma management remain important, but they should not be applied mechanically. Current practice increasingly emphasizes individualized decision-making based on hemodynamic stability, wound contamination, associated injuries and the feasibility of early or delayed reconstruction. Modern imaging and functional diagnostics allow more accurate assessment of the injury pattern and provide a basis for selecting between primary repair, protective colostomy, staged reconstruction, sphincteroplasty or gracilis muscle transposition. Aim To improve treatment outcomes in patients with gunshot wounds to the sphincteric apparatus of the rectum through the application of an enhanced diagnostic algorithm and differentiated selection of surgical tactics at various levels of medical care delivery. Objectives 1. To analyze the current state of the problem of diagnosis and treatment of gunshot wounds to the sphincteric apparatus of the rectum based on comparative group analysis. 2. To investigate the clinical features and capabilities of modern instrumental diagnostic methods in the verification of gunshot wounds to the sphincteric apparatus of the rectum at various levels of medical care. 3. To refine the algorithm of differentiated diagnostic and treatment tactics and develop practical recommendations for the management of patients with gunshot wounds to the sphincteric apparatus of the rectum. 4. To identify risk factors for adverse treatment outcomes and determine their prognostic significance. 5. To conduct a comparative analysis of immediate and long-term outcomes of the application of the enhanced algorithm and surgical approaches in the treatment of casualties with injuries to the sphincteric apparatus of the rectum.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Власний досвід лікування пацієнтів із вогнепальними пораненнями сфінктерного апарату прямої кишки / У. О. І. та ін. Current aspects of military medicine. Сучасні аспекти військової медицини. 2023. Т. 30, № 1. URL: <https://doi.org/10.32751/2310-4910-2023-30-1-08>
- Особливості хірургічної тактики при пораненнях промежини та прямої кишки / О. І. Уманець та ін. Current aspects of military medicine. Сучасні аспекти військової медицини. 2024. Т. 31. URL: <https://doi.org/10.32751/2310-4910-2024-31-07>
- Титус Р. ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНИХ ПОРАНЕНЬ СФІНКТЕРНОГО АПАРАТУ ПРЯМОЇ КИШКИ: ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ ТА КЛІНІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ. Перспективи та інновації науки. 2026. № 3(61). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-3\(61\)-2723-2731](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-3(61)-2723-2731)
- ТИТУС, Р. Л., & СУСАК, Я. М. (2026). ДІАГНОСТИКО-ЛІКУВАЛЬНА ТАКТИКА ПРИ ВОГНЕПАЛЬНИХ ПОРАНЕННЯХ СФІНКТЕРНОГО АПАРАТУ ПРЯМОЇ КИШКИ: ЕТАПНИЙ ПІДХІД. Шпитальна хірургія. Журнал імені Л. Я. Ковальчука, (1), 107–109. <https://doi.org/10.11603/2414-4533.2026.1.16075>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сусак Ярослав Михайлович

2. Yaroslav M. Susak

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каштальян Михайло Арсеньевич

2. Mykhajlo A. Kashtal'yan

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2945-2161

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Асланян Сергій Арменакович
2. Serhii A. Aslanian

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-4122-775X**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Українська військово-медична академія**Код за ЄДРПОУ:** 22998499**Місцезнаходження:** вул. Князів Острозьких, Київ, 03049, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство оборони України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Негодуйко Володимир Володимирович
2. Volodymyr V. Nehoduiko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-4540-5207**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний медичний університет**Код за ЄДРПОУ:** 01896866**Місцезнаходження:** Проспект Науки, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Ліссов Олексій Ігорович
2. Oleksij I. Lissov

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.01.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-2072-2767**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний медичний університет імені О. О. Богомольця**Код за ЄДРПОУ:** 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Захараш Юрій Михайлович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Захараш Юрій Михайлович

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Паливода Роман

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна